

**Acta
d'execució de
CATERINA
MORA d'Estac
I MARGARIDA
SAYA d'Escòs,
per
metzineres,
bruixes i
fetilleres.
1512**

Aquest quadern pertany a *Itinerant Feminist*.

Des del projecte s'aposta per la visibilització femenina, es tracta d'un intent de fer genealogia, d'un arxiu de dones. Generant processos reflexius alhora que desconstructius de performances normatives i patrons, sempre obert al debat, que generi el germe d'una acció col·lectiva transformadora.

Inspirat en la tradició medieval dels romanços populars de *canya i cordill*, o *literatura de cordill*.

Com el seu nom indica, es tracta d'un procés d'itinerància, mèdiom, que possibiliti l'accés, en mercats ambulants, àgores públiques, en espais culturals, artístics, o simplement en els espais oberts, com ara camps...

Com deien Marta Ramos i Àngel Calvo, en la jornada de llançament de projectes de *l'Arxiu Javelina*, al centre d'art la Panera, no hi han d'haver excuses per no produir, l'art pot tenir qualsevol forma, material, complex, senzill... O pot estar fet a qualsevol espai o lloc.

El més important és donar a conèixer, tot fent un petit homenatge a totes aquestes dones, que foren acusades injustament com a bruixes i metzineres a finals del període modern, un estereotip de la dona que es crearia ja en aquell període medieval, i que esdevindria l'excusa perfecta per culpabilitzar, ajusticiar, torturar, o finalment passar per la forca, cremar...

A totes elles....

Aquest text està extret de *Orígens i evolució de la cacera de bruixes a Catalunya (segles XV-XVI)* de Pau Castell. O. ADM, Vilamur, doc.71, d/s Per una lectura més acurada dirigiu-vos al text original. <http://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/51863?mode=full> (aquest llibret és sols part d'una peça artística).

Olga Olivera-Tabeni. *Itinerant feminist*. Sis quaderns diferents, referents a processos judicials de dones que foren acusades de bruixes a la plana de Lleida i al Pirineu a finals del període modern. Imprès en una impressora domèstica. 14.8 x 21 cm. 2019.

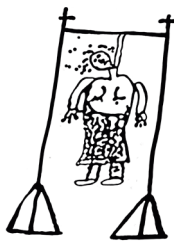
1512 [setembre-octubre. Estac]

Còpia de l'acta notarial certificant l'execució de Caterina Mora d'Estac i Margarida Saya d'Escós, condemnades per metzineres, bruixes i fetilles pel baró d'Estac i senyor de Peramola¹

Còpia de lo testimonial del jutge de les bruixes de Escós.

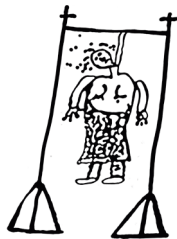
Sia manifest a qualsevol official al qual o quals les presents pervendran e presentades seran. Com dimarts XXVIII del mes de setembre ayn M D XII, per lo maniffic mossèn Gylem Ramón Desbruyt, donzel e senyor de Peramola et cetera, com Caterina Mora de la vila de Estac, e na Margarida Saya del loc de Ascós, co<m> ha metzineres, bruixes e faytylles són estades condepnades a mort, ço és que primerament fosen offegades, de manera que la ànima fos separada de lurs cossos, cremats e polvoritzats en lo foc. La qual sentència lo mateix dia per Gili Boren és stada executada.

La qual condepnació és stada feta per virtut de una enqesta rebuda en la vila de Estac, en la qual enqesta la dita Margarida Saya, en lo seu fet sens jurament, en lo dels altres ab jurament, depossa que ela ab quatre dones, la una a nom na <espai en blanc>, e na Blanca de Vilamur, e de Sorigera la muler que's diu del Gascó, <que> està a cap de la vila, se applegaren e se untaren ab ·l· engoent que·ls donà na Blanca, despuylant-se totes nues. E se trobaren en unes montanyes. E lo boc de Biterna isqué·ls al camí e abressàs ab elas. E féu-ho primer a na Blanca, e après a la Sorigera, e après a la Sayha, e après a la altra. Après se n'anaren per lur camí, prestat que ageren omenatge al boc de Biterna, renegant Déu e prenent lo Diable per senyor. E après se trobaren a matar ·l· infant a Mesons, e a Castelàs ·l· altre, a Juyent ·l· altre, a Frexa ·l· altre, a Perameyga ·l· fyl d'en Lesuy, e a Bernuy ·l· fylla d'en [Mirande], a Malpàs una dona veylla muyller del Farer e a Isabel muler de Johan Fetenc de Arcalís, dues fylles e ·l· fyl de Noltís, e a Lavanes, ço és una fylla de Johan de Lavanes, muler de Bernat fyl del senyor de Tornafort. E assò és stat aprovat per molts testimonis.

Itinerant Feminist

Dibuix de la macabra agonia de Francina Redorta penjada a la forca i mig despullada. 1616. És l'únic dibuix que es conserva d'una bruixa catalana.

Olga Olivera-Tabeni. Una florista desobedient, 2019. Amb la col.laboració del Centre d'Art la Panera de Lleida, el CAN de Farrera i el CDAN d'Osca.